

กระทู้ถามที่ ๐๐๘ ร.

วุฒิสภา

๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว และผู้หนีภัยรูปแบบต่าง ๆ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยเหตุที่ประเทศกำลังประสบกับปัญหาที่มีผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย หรือแรงงานต่างด้าวทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย รวมทั้งผู้หนีภัยรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศเป็นจำนวนมาก รวมแล้วกว่า ๓ ล้านคน โดยมีข้อเท็จจริงเบื้องต้นในมิติต่าง ๆ ว่า

๑. ด้านแรงงาน ผู้ประกอบการของไทยต้องการแรงงานราคาถูก อีกทั้งยังให้เหตุผลว่าเป็นงานอาชีพที่คนไทยไม่ทำแล้วเป็นส่วนใหญ่ จึงอยากให้รัฐบาลเปิดรับจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวทั้งจากกัมพูชา พม่า และลาว ให้เข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ แต่โดยข้อเท็จจริงก็คือแรงงานต่างด้าวเกือบทั้งหมดมิได้มีการจดทะเบียนแต่อย่างใด

๒. ด้านความมั่นคง เนื่องจากทางการไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนทั้งในเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน ลักษณะจำเพาะ ถิ่นที่อยู่ และอื่น ๆ ของกลุ่มคนเหล่านี้ ซึ่งอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงหรืออาจมีการแฝงตัวเข้ามาในกลุ่มคนเหล่านี้จนเป็นปัญหาต่อประเทศชาติ หรือแม้กระทั่งความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๓. ด้านสาธารณสุข ในพื้นที่ชายแดนหลายแห่งได้เกิดโรคที่เคยหายไปจากประเทศไทยไปแล้ว หรือมีโรคใหม่ ๆ ที่มากับกลุ่มคนเหล่านี้เป็นพาหะ ในอีกด้านหนึ่งนั้น โรงพยาบาลมีความจำเป็นต้องให้การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยทุกคนในแ่งมนุษยธรรม แต่งบประมาณที่ได้รับไม่ได้รวมถึงกลุ่มคนดังกล่าว อีกทั้งได้เกิดความไม่พึงพอใจจากประชาชนคนไทยบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย

๔. ด้านการศึกษา ปัจจุบันมีเด็กเกิดใหม่จากครอบครัวของกลุ่มคนเหล่านี้จำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิดปัญหาในทำนองเดียวกับด้านการสาธารณสุขในหลายพื้นที่ หรือ

๕. กรณีผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงญาที่ทางการไทยจะผลักดันนั้น ขอรับทราบมาตรการในการผลักดันโดยไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีแนวนโยบายต่อเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวหรือไม่ และจะดำเนินการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พิศุลแก้ว ไกรฤกษ์

สมาชิกรัฐสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๘ ร.

ของ นางพิศุสแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว และผู้หนีภัยรูปแบบต่าง ๆ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว และผู้หนีภัยรูปแบบต่าง ๆ ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ ดังนี้

คำตอบ

ขอเรียนว่า การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าว และผู้หนีภัยรูปแบบต่าง ๆ นั้น รัฐบาลมีนโยบายและแนวทางการแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านแรงงาน นโยบายเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในภาพรวมในระยะยาว รัฐบาลมีนโยบายแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง โดยการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบชายแดน และการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว โดยการจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต ไม่กระทบต่อการจ้างแรงงานไทยและความมั่นคงของประเทศ โดยการจำแนกประเภทงานที่อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำ และการจัดระบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าว การขจัดปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และการจัดทำทะเบียนแรงงานต่างด้าว และระบบการตรวจสอบที่สะดวกต่อการควบคุม สำหรับนโยบายเร่งด่วนระยะสั้นที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) ซึ่งประกอบด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒๒ หน่วยงาน โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธาน มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑) สกัดกั้นผู้หลบหนีเข้าเมือง มอบหมายให้กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ เป็นหน่วยงานหลัก

๒) ปราบปราม จับกุม ดำเนินคดีผู้หลบหนีเข้าเมือง มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก

๓) ผลักดันส่งกลับผู้หลบหนีเข้าเมือง มอบหมายให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก

๔) การจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว มอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลัก ซึ่งดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ โดยมีเป้าหมาย คือ “การใช้แรงงานต่างด้าวต้องอยู่ในระบบไม่กระทบการจ้างแรงงานไทยไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ” โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๑) การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ลักลอบทำงานอยู่ในประเทศไทยอยู่แล้วเพื่อให้เข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง โดยการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรและทำงานได้เป็นการชั่วคราว

(๒) การปรับเปลี่ยนสถานะแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในระบบผ่อนผันให้เป็นผู้เข้าเมืองโดยถูกกฎหมายโดยการให้ประเทศพม่า ลาว กัมพูชา เข้ามาดำเนินการพิสูจน์สัญชาติและออกเอกสารรับรองหรือหนังสือเดินทางให้กับแรงงานต่างด้าวของตน

(๓) การนำแรงงานต่างด้าวรายใหม่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้กับนายจ้างและผู้ประกอบการและเป็นการลดการใช้แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย

การดำเนินการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในปี ๒๕๕๒ คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) ได้พิจารณาแนวทางการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่อยู่นอกระบบผ่อนผันเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานและให้แรงงานต่างด้าวที่อยู่นอกระบบผ่อนผันเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เห็นชอบให้เปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่อยู่นอกระบบผ่อนผันเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยจะอนุญาตให้ทำงานกรรมกรในกิจการดังนี้

- กิจการประมง
- กิจการต่อเนื่องประมงทะเล
- กิจการเกษตรและปศุสัตว์
- กิจการก่อสร้าง
- ผู้รับใช้ในบ้าน
- กิจการอื่น ๆ ตามที่จังหวัดเสนอ

โดยกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศผ่อนผันให้มารายงานตัวจดทะเบียนกับกรมการปกครองในระหว่างวันที่ ๑-๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับและทำงานได้ไม่เกินวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ผลการดำเนินการมีแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวจดทะเบียนทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๕๔,๒๖๑ คน ส่วนแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้มารายงานตัวจดทะเบียนจะต้องถูกปราบปรามจับกุม ดำเนินคดี และผลักดันส่งกลับต่อไป ดังนั้นการเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจะจดทะเบียนเฉพาะผู้ที่ลักลอบเข้ามาทำงานอยู่แล้วอย่างผิดกฎหมายให้เข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกกฎหมายมิได้เป็นการเปิดรับจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจากประเทศกัมพูชา พม่า และลาวแต่อย่างใด

๒. ด้านความมั่นคง สำหรับกรณีที่เกรงว่าทางการไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนจะส่งผลต่อความมั่นคงนั้น การเปิดจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจะส่งผลดีต่อทางด้านความมั่นคง กล่าวคือ การจดทะเบียนจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีระบบทะเบียนที่สามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากแรงงานต่างด้าวต้องมีการจัดทำประวัติ ทำการถ่ายรูป พิมพ์ลายนิ้วมือ และออกเอกสารรับรองรายการทะเบียนประวัติ (ท.ร.๓๘/๑) ซึ่งจะทำให้ทราบข้อมูลส่วนบุคคล ทราบที่อยู่ชัดเจน หากแรงงานต่างด้าวไปกระทำ ความผิดสามารถติดตามตรวจสอบได้ โดยกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีภารกิจในการออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงมหาดไทย ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และการจัดทำทะเบียนประวัติตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อรองรับการดำเนินการ ดังนี้

๑) การออกประกาศกระทรวงมหาดไทย ให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชามารายงานตัวจัดทำทะเบียนประวัติและขออนุญาตทำงาน โดยปัจจุบันมีผู้ที่ได้รับอนุญาตจำนวน ๑,๔๓๖,๘๐๒ คน และอีกประมาณ ๒ แสนคนเศษ อยู่ระหว่างการขออนุญาตทำงาน ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับตามระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน ทั้งนี้ ไม่เกินวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยมีเงื่อนไขการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว การสิ้นผลการอนุญาต การเพิกถอนการอนุญาตและการขออนุญาตออกนอกพื้นที่เพื่อการปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายหรือเพื่อการทำงาน โดยในการจัดทำทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ (ท.ร.๓๘/๑) จะมีข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เลขประจำตัว ๑๓ หลัก ชื่อ เพศ สัญชาติ วันเดือนปีเกิด อายุ ชื่อบิดามารดา ที่อยู่ เพื่อใช้ในการควบคุมตรวจสอบ

๒) ออกกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงมหาดไทย เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนสถานะจากผู้ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับเป็นผู้เข้าเมือง โดยถูกต้องตามกฎหมาย

การดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองของคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) ทุกหน่วยงานมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันที่จะให้มีการจัดทำทะเบียน ซึ่งจะเป็นการนำแรงงานผิดกฎหมายที่ลักลอบทำงานเข้าสู่ระบบการควบคุมดูแล ทั้งด้านความมั่นคง การสาธารณสุข การขออนุญาตทำงานที่ถูกต้อง รวมทั้งการเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สัญชาติ เพื่อปรับเปลี่ยนสถานะเป็นคนเข้าเมืองถูกต้องกฎหมาย ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ และมีการเลิกจ้างแรงงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งได้ดำเนินการจัดหาแรงงานไทยเข้าทำงานทดแทนเป็นลำดับแรก เพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานของแรงงานไทย

๓. ด้านสาธารณสุข รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขมีแผนแม่บทการแก้ปัญหาและพัฒนา งานด้านสาธารณสุขชายแดน พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกันและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) การเข้าถึงและพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข
- ๒) การสร้างความเข้มแข็งและพัฒนางานสาธารณสุขชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น
- ๓) การพัฒนาสุขภาพประชากรต่างด้าวและการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ
- ๔) การสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีต่าง ๆ ในการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานชุมชนชายแดน
- ๕) การบูรณาการแผนงาน และการพัฒนากลไกการประสานงานสาธารณสุขชายแดน
- ๖) การประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

การดำเนินงานที่ผ่านมาระทรวงสาธารณสุขได้บริหารจัดการงบประมาณภายในของแต่ละจังหวัด แต่การดำเนินงานของสถานบริการต่าง ๆ ไม่คล่องตัวและส่งผลกระทบต่อคนไทยในเขตพื้นที่ จึงได้พยายามขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งสามารถใช้ดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศ (Cross Border) แต่ก็ยังมีอุปสรรคปัญหาอยู่

อย่างมาก อย่างไรก็ดี ในแนวทางการดำเนินงานระยะสั้นซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้พยายามแสวงหาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐอื่น องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น รวมทั้งการพัฒนาสถานบริการสาธารณสุขชายแดน และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีมาตรฐานด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังโรคติดต่อที่สำคัญในเชิงรุกและการรักษาพยาบาล สำหรับการดำเนินงานในระยะยาว กระทรวงสาธารณสุขได้ขอจัดสรรงบประมาณเป็นการเฉพาะให้กับจังหวัดชายแดนและการจัดสรรงบประมาณปกติเป็นการเฉพาะสำหรับการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น จังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านจึงมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะงานด้านสาธารณสุขและการแก้ปัญหาสาธารณสุขชายแดนแบบองค์รวม และการดำเนินงานสาธารณสุขชายแดนแบบบูรณาการกับหน่วยงานอื่น องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้พยายามประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เพิ่มความเข้มแข็งในการทำให้แรงงานต่างด้าว หรือกลุ่มคนต่างด้าวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายลดลง หรือทำให้เข้าสู่ระบบประกันสุขภาพให้ครบถ้วน ทั้งในส่วนของแรงงาน ครอบครัวและผู้ลี้ภัยที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้คนไทยบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงพึงพอใจจึงได้ทำการประชาสัมพันธ์ถึงหลักมนุษยธรรมที่มีต่อเพื่อนบ้านแต่มิได้ทำให้การให้บริการแก่คนไทยลดคุณภาพลง นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้พัฒนาสถานบริการสาธารณสุขชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อเป็นการสกัดกั้นประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามารับบริการรักษาพยาบาลในสถานบริการสาธารณสุขชายแดนไทย ปัจจุบันได้ดำเนิน โครงการพัฒนาโรงพยาบาลท่าขี้เหล็กประเทศพม่า และการพัฒนาปรับปรุงสถานอนามัยอันดามันคือตึก ประเทศกัมพูชาซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงการต่างประเทศ

สำหรับการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวมีผลดีในด้านสาธารณสุขโดยจะช่วยให้สามารถป้องกันและควบคุมโรคที่มากับแรงงานต่างด้าวได้เนื่องจากกำหนดให้แรงงานต่างด้าวต้องตรวจสุขภาพและทำประกันสุขภาพกับกระทรวงสาธารณสุขด้วย โดยแรงงานต่างด้าวต้องชำระค่าตรวจสุขภาพจำนวน ๖๐๐ บาท และค่าประกันสุขภาพจำนวน ๑,๓๐๐ บาท เมื่อเจ็บป่วยสามารถใช้บริการรักษาสุขภาพตามที่ประกันสุขภาพไว้ ซึ่งจะช่วยให้ไม่กระทบกับงบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข กรณีมีเด็กเกิดใหม่จากครอบครัวของกลุ่มคนเหล่านี้จำนวนมากอาจทำให้เกิดปัญหาในทำนองเดียวกับด้านสาธารณสุขในหลายพื้นที่นั้น จากการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนี

เข้าเมืองในปี ๒๕๔๗ พบว่ามีบุตรที่เป็นเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๑๑ ปี จำนวน ๗๓,๕๗๓ คน จังหวัดที่มีบุตรแรงงานต่างด้าวมากที่สุด ๕ อันดับแรก ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๑,๗๒๕ คน จังหวัดตาก จำนวน ๑๐,๐๔๓ คน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๕,๓๔๗ คน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๓,๐๔๒ คน และจังหวัดตราด จำนวน ๒,๕๐๘ คน ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่พ่อแม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานตามมติคณะรัฐมนตรีในปี ๒๕๔๗ และมติคณะรัฐมนตรีในปี ๒๕๕๐ ส่วนจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในอนาคตหรือไม่ นั้น อาจจะเกิดปัญหาได้หากไม่สามารถกลับประเทศได้อย่างแน่นอนและไม่มีสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ซึ่งรัฐบาลเตรียมการรองรับปัญหาโดยการกำหนดให้มียุทธศาสตร์การกำหนดสถานะและสิทธิบุคคลเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว โดยมีสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการจดทะเบียนและปล่อยให้มีการลักลอบจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างผิดกฎหมายจะทำให้ไม่สามารถทราบจำนวนที่แท้จริงและข้อมูลอื่น ๆ ของแรงงานต่างด้าวได้ ทำให้ยากต่อการติดตามตรวจสอบและควบคุมโรค

๔. ด้านการศึกษา รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำการศึกษาให้แก่เด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ซึ่งได้เห็นชอบแนวปฏิบัติการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดยเด็กเหล่านี้สามารถเข้าเรียนได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยประเทศไทยได้ดำเนินการตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ๑๙๔๘ ข้อที่ ๒๖ ที่ยอมรับว่าทุกคนมีสิทธิในการศึกษาและต้องเป็นการให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังยอมรับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ค.ศ. ๑๙๖๖ ข้อ ๑๓ ที่รับรองสิทธิทุกคนในการศึกษามุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพและความสำนึกในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เคารพในสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน มิตรภาพระหว่างชาติ และกลุ่มเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยเด็กแห่งสหประชาชาติและอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

๕. กรณีผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงญา ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ชาวโรฮิงญาถือว่าเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองมิใช่ผู้อพยพหรือผู้ลี้ภัย ทางราชการไทยไม่มีนโยบายที่ดำเนินการในลักษณะของการละเมิดสิทธิมนุษยชนแต่ดำเนินการโดยยึดหลักด้านกฎหมายและด้านมนุษยธรรม

ในขณะที่เดียวกันต้องคำนึงถึงความมั่นคงของประเทศไทยจะทำหน้าที่ในการประสานนโยบายและให้การดำเนินการสนับสนุนการดำเนินการแก่จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ประชาสัมพันธ์ในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแส อีกทั้งประสานการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ซึ่งในส่วนของการมาตรการการผลักดันและส่งกลับตามยุทธศาสตร์การผลักดันและส่งกลับแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองโดยมีอนุกรรมการด้านการผลักดันและส่งกลับแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองซึ่งมีหลักการคือ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านการส่งกลับและการพัฒนาระบบฐานข้อมูลแรงงานต่างด้าว เพื่อจัดเก็บประวัติแรงงานต่างด้าวที่ถูกจับกุมอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมที่มีประสิทธิภาพมีแนวทางคือจับกุมและส่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หรือด่านตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุดโดยกักไว้ที่ห้องกักเพื่อรอการส่งกลับพร้อมทั้งจัดทำทะเบียนประวัติตรวจสอบและพิจารณาส่งกลับ

สำหรับในส่วนของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มีหน้าที่ผลักดันส่งกลับชาวโรฮิงญา ภายหลังจากที่ชาวโรฮิงญาถูกดำเนินคดีและได้รับโทษตามคำพิพากษาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทารุณกรรมหรือละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อชาวโรฮิงญาตามที่ปรากฏเป็นข่าวแต่อย่างใด สำหรับการควบคุมตัวชาวโรฮิงญานั้นสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองดำเนินการเช่นเดียวกับคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติอื่น ๆ โดยควบคุมไว้ในห้องพักรอการส่งกลับที่ห้องกักกับ ๓ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (กก.๓ บก.สส.สดม.) โดยมีการเลี้ยงอาหารทุกมื้อรวมทั้งรักษาพยาบาลเมื่อมีการเจ็บป่วยซึ่งในส่วนของการผลักดันนั้นเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยถือหลักการว่า มาทางไหนจะส่งกลับทางนั้น และที่ผ่านมาจะผลักดันออกทางช่องทางธรรมชาติไปยังเกาะสอง ประเทศพม่า ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๒๓๓ คน

พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑,๔๑๗ คน

พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ จำนวนผู้ต้องกักชาวโรฮิงญาอยู่ในความคุมของ กก.๓ บก.สส.สดม.

จำนวน ๘๖ คน